

А Ж Р И М

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

2020 йил 2 июнь

Тошкент шаҳри

4-1001-2008/3236-сонли иш

Тошкент туманлараро иқтисодий судининг судьяси Ғ.Машкуров раислигида, судья ёрдамчиси Ш.Низомов котиблигида, Тошкент вилояти Пискент туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгашининг даъвогар “Nakimov Ergash” фермер хўжалиги манфаатида жавобгар «Nature Cotton” МЧЖ ХК ҳисобидан 210 257 519 сўм асосий қарз, 42 051 504 сўм жарима ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан кўзгатилган иқтисодий ишни жавобгар вакили В.Сохибов (раҳбар) иштирокида ўз биносида очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қўйидагиларни

а н и қ л а д и :

Тошкент вилояти Пискент туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши даъвогар “Nakimov Ergash” фермер хўжалиги манфаатида Тошкент туманлараро иқтисодий судига даъво ариза билан мурожат қилиб, жавобгар «Nature Cotton” МЧЖ ХК ҳисобидан 210 257 519 сўм асосий қарз, 42 051 504 сўм жарима ундиришни сўраган.

Даъвогар вакили суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган бўлсада, судда ишончли вакил иштирокини таъминламади.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар вакили тарафлар ўртасида 2020 йил 20 майда медиатив келишув тузилганлигини таъкидлаб, иш бўйича қонуний қарор қабул қилишни судга ҳавола қилди.

Суд, иш юзасидан жавобгар вакилининг фикрни тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб, даъвогар суд муҳокамасининг вақти ва жойи белгиланган тартибда хабардор қилинган судга келмаганлигини инобатга олиб, ишни даъвогар иштирокисиз ҳал этиш мумкин деган ҳулосага келиб, қўйидаги асосларга кўра даъвогарнинг даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Иш ҳужжатларига кўра, “Nakimov Ergash” фермер хўжалиги ва «Nature Cotton” МЧЖ ХК ўртасида пахта хом ашёси ва уруғчилик пахта харид қилиш бўйича 139-сонли контрактация шартномаси тузилган.

Жавобгарга фермер хўжалиги томонидан жами 670.061.616 сўм қийматидаги пахта хом ашёси етказиб берилган.

Жавобгар томонидан маҳсулот учун тўловлар тўлиқ амалга оширилмаган. Натижада жавобгарнинг даъвогар олдидаги асосий қарздорлиги 210.257.519 сўмни ташкил этган.

Даъвогар томонидан жавобгарга бир неча маротаба талабномлар юборилган. Бироқ жавобгар мавжуд қарздорликни тўлаб бермаган.

Шундан сўнг даъвогар судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 210.257.519 сўм асосий қарз, 42.051.504 сўм пеня ундиришни сўраган.

Суд муҳокамаси жараёнида низолашилаётган шартнома бўйича тарафлар ўртасида 2020 йил 20 майда медиатив келишув тузилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 131-моддасига кўра, тарафлар низони медиатив келишув битимини тузиб ҳал этиши мумкин.

Медиатив келишув битими даъво тартибидаги ҳар қандай иш бўйича тузилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни “Медиация тўғрисида” Қонун (кейинчалик матнда Қонун деб юритилади)нинг 15-моддасида медиация тарафларнинг хоҳиш-истаги асосида қўлланилиши, медиация суддан ташқари тартибда, низони суд тартибида кўриш жараёнида, суд ҳужжатини қабул қилиш учун суд алоҳида хонага (маслаҳатхонага) киргунига қадар, шунингдек суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида қўлланилиши мумкинлиги белгиланган.

“Медиация тўғрисида”ги қонуннинг 17-моддасига кўра, низо медиатив келишув билан медиация тартибида ҳал қилинган тақдирда, тўланган давлат божи қайтарилиши лозим, бундан суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида медиатив келишув тузилган ҳоллар мустасно.

ИПК 107-моддасининг 5³-бандида тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, суд даъво аризани кўрмасдан қолдириши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси “Давлат божи тўғрисида”ги Қонуни 18-моддаси биринчи қисмининг 9-бандида агар тарафлар ўртасида медиатив келишув тузилган бўлса, ариза кўрмасдан қолдирилганда давлат божи тўлиқ ёки қисман қайтарилиши белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 10 октябрдаги ПҚ-3318-сонли қарорининг 3-бандига асосан, Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатларини кўзлаб судга давлат божи тўламасдан даъво аризалари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шахслари хатти-ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоятлар тақдим этиш. Бунда даъво аризасини қаноатлантириш рад этилганда манфаати кўзлаб даъво аризаси киритилган фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларидан давлат божи ундирилиши мумкин эмаслиги белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддаси талабларидан келиб чиққан ҳолда суд ишни кўриш билан боғлиқ давлат божи ундирмасликни, даъвогарнинг даъвосини кўрмасдан

қолдиришни муносабати билан олдиндан тўланган почта харажатини ўзининг зиммасида қолдиришни лозим топади.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 118, 195-моддалари, Ўзбекистон Республикасининг “Медиация тўғрисида”ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикасининг “Давлат божи тўғрисида”ги Қонунига асосланиб, суд

а ж р и м қ и л д и:

Тошкент вилояти Пискент туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгашининг даъвогар “Накимов Ергаш” фермер хўжалиги манфаатида жавобгар «Nature Cotton» МЧЖ ХК ҳисобидан 210 257 519 сўм асосий қарз, 42 051 504 сўм жарима ундириш тўғрисидаги 2020 йил 14 февралдаги 14-сонли даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъвогар томонидан олдиндан тўлаб чиқилган 17 840 сўм почта харажати ўзининг зиммасида қолдирилсин.

Ўзбекистон Республикаси “Давлат божи тўғрисида”ги Қонуни 18-моддаси биринчи қисмининг 9-бандига мувофиқ давлат божи ундирилмасин.

Мазкур ажрим устидан бир ойлик муддат ичида апелляция тартибида шикоят қилиниши (протест келтирилиши) ёки у қонуний кучга кирганидан кейин бир ой ичида кассация шикояти бериши (протест келтириши) мумкин.

Судья

Ғ.Машкуров

СУД МАЖЛИСИ БАЁННОМАСИ

2020 йил 2 июнь

Тошкент шаҳри

4-1001-2008/3236-сонли иш

Тошкент туманлараро иқтисодий судининг судьяси *Ғ.Машкуров* раислигида, судья ёрдамчиси *Ш.Низомов* котиблигида, Тошкент вилояти Пискент туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгашининг даъвогар “*Nakimov Ergash*” фермер хўжалиги манфаатида жавобгар «*Nature Cotton*” МЧЖ ХК ҳисобидан 210 257 519 сўм асосий қарз, 42 051 504 сўм жарима ундириши тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган иқтисодий ишни жавобгар вакили *В.Сохибов* (раҳбар) иштирокида ўз биносида очiq суд мажлисида кўриб чиқмоқда.

Раислик қилувчи суд мажлисини очиб, қандай иш кўриляётганини эълон қилди ҳамда тарафлар вакиллариининг суд мажлисига келган-келмаганликларини, уларнинг ваколатларини, суд мажлисига келмаган тарафлар тегишли равишда хабардор қилинганликларини, шунингдек улар келмаганлигининг сабаблари тўғрисида қандай маълумотлар борлигини текиширди.

Раислик қилувчи суд таркиби ва суд мажлиси котибини эълон қилди ҳамда ишда иштирок этувчи шахсларга уларнинг рад қилиши ҳуқуқини тушунтирди.

Тараф вакиллари суд таркиби ва суд мажлиси котибига раддиялари йўқлигини, суд мажлисини олиб боришда судга ишонилларини маълум қилдилар.

Раислик қилувчи бугунги суд мажлисини ишда иштирок этувчи шахсларнинг розилигига биноан ўзбек тилида олиб борди.

Даъвогар вакили суд мажлисини ўзбек тилида олиб боришга эътирози йўқлигини билдирди.

Раислик қилувчи ишда иштирок этувчи шахсларга ЎЗР ИПКнинг 42-моддасида кўрсатилган процессуал ҳуқуқ ва мажбуриятларини тушунтирди.

Раислик қилувчи тараф вакилларига суд мажлисини олиб бориш тартибини тушунтирди.

Раислик қилувчи ишни мазмунан кўриб чиқишдан олдин, ишда иштирок этувчи шахслардан иш юзасидан ариза ва илтимосномалари бор-йўқлигини сўради.

Ишда иштирок этувчи шахслар томонидан ишни мазмунан кўриб чиқишдан олдин ҳеч қандай ариза ва илтимосномалар тушмади.

Раислик қилувчи сўз навбатини тарафлар вакилларига берди.

Даъвогар вакили суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган бўлсада, судда ишончли вакил иштирокини таъминламади.

Суд мажлисида иштирок этган жавобгар вакили тарафлар ўртасида 2020 йил 20 майда медиатив келишув тузилганлигини таъкидлаб, иш бўйича қонуний қарор қабул қилишни судга ҳавола қилди.

Ишда иштирок этувчи шахслардан иш юзасидан бошқа қўшимча ариза ва илтимосномалар тақдим қилинмади.

Суд мазкур иш юзасидан суд ҳужжатини қабул қилиш учун алоҳида хонада қолди.

Шундан сўнг қабул қилинган суд ҳужжатининг хулоса қисми ўқиб эшиттирилди ва унинг устидан шикоят қилиш тартиби тушунтирилди.

Раислик қилувчи суд мажлисини ёпиқ деб эълон қилди.

Баённома Ўз.Р.ИПКнинг 201-203-моддалари талаблари асосида ёзилди.

Раислик қилувчи:

Ғ.Машкуров

Суд мажлиси котиби:

Ш.Низомов